

<http://physicsweb.org/article/news/6/5/10>

2002/05/16

سیگنال‌های نوافه امواج - مغزی ی انسان را تقویت می‌کنند

فیزیک‌پیشه‌ها برای اولین بار نشان داده اند سیگنال‌های الکتریکی ی مغز انسان، با نوافه تقویت می‌شوند. به این پدیده تشدید - تصادفی می‌گویند. این پدیده در گسترهای وسیعی از سیستم‌ها دیده می‌شود، از جمله در موجودات زنده. اما کشفِ تُشیوُمُری [1] و شیوه کایی [2] از دانشگاه کیوشو در ژاپن، اولین مشاهده‌ی مستقیم - تشدید - تصادفی در بخش پردازش اطلاعات - دستگاه عصبی ی مرکزی ی انسان است [3].

در بسیاری از سیستم‌ها ی پیچیده، ممکن است سیگنال‌ها ی ضعیف - دوره‌ای با نوافه تقویت شوند. این زمانی رخ می‌دهد که قله‌ها ی کترهای ی سیگنال - نوافه بر قله‌ها ی منظم - سیگنال - دوره‌ای منطبق شوند. این تشدید - تصادفی زمانی بیشترین تأثیر را دارد که نسبت دامنه ی سیگنال - نوافه به سیگنال - دوره‌ای مقدار خاصی باشد. دانش‌پیشه‌ها قبل از هم شواهدی برای وجود - چنین پدیده ای در انسان یافته بودند، در کنترل - فشارخون در مغز، و در حس - بساوایی. مُری و کایی، در مطالعه پیشان به چشم - پنج دانشجو سیگنال‌ها ی نورتاباندند و امواج - مغزی پیشان را سنجیدند. امواج - مغزی سیگنال‌های الکتریکی بی باس آمد - بین ۰.۵ تا ۶۰ Hz، که می‌شود آن‌ها را با الکتروودها بی که به جمجمه وصل می‌شوند سنجید. بس آمد - امواج - آلفا بین ۸ تا ۱۳ Hz است. این امواج زمانی گسیل می‌شوند که مغز در حال استراحت است.

این پژوهش‌گران سیگنال‌ها ی دوروهای به پلک - راست - دانشجویان، و سیگنال‌ها ی نوافه ای به پلک - چپ - دانشجویان تاباندند. دانشجوها در حال استراحت بودند و این پژوهش‌گران امواج - آلفا ی مغز - آن‌ها را می‌سنجیدند. چنان که انتظار می‌رفت،

قله ی تیزی در بس آمد 5 Hz پیدا شد. این همان بس آمد سیگنال دوره‌ای بود. اما با افزایش شدت نوفه نسبت به سیگنال دوره‌ای، یک قله ی هم آهنگ امواج آلفا در بس آمد 10 Hz ظاهر شد. با افزایش شدت نوفه، این قله ابتدا تقویت شد و سپس از بین رفت.

مُری و کایی معتقد اند این قله ی هم آهنگ شاهد خوب ی برای وقوع تشدید تصادفی در کُرتیکس بینایی است، چون این قله به ازا ی یک نسبت خاص سیگنال به نوفه بیشینه می‌شود. آن‌ها ضمناً مطمئن اند این پدیده در مغزیخ می‌دهد نه در چشم، چون بین دوچشم هر دانش جو یک پرده ی کدرگذاشته بودند، که جلوی تداخل سیگنال‌ها بیرون سر را می‌گرفت.

منابع طبیعی ی متعددی برای نوفه ی الکتریکی در مغز وجود دارد (از جمله واکنش‌ها ی شیمیابی و آتش‌شدن تصادفی ی نرون‌ها) که می‌توانند به تشدید تصادفی بینجامند. مُری و کایی، به دنبال این کشف حدس می‌زنند شاید این پدیده در فرآیندها ی پیچیده ی مغز (از جمله حس‌کردن و تفکر) نقش داشته باشد.

[1] Toshio Mori

[2] Shoichi Kai

[3] Physical Review Letters 88 218101